

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novce predbroju, oglašite se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare br. 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Strogom rastu male stvar, a nesloga sve poljvari. Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju n e p o d p i s a n i n e t i s k a j u , a n e f r a n k i r a n i n e p r i m a j u .

Predplata na poštarinom stoji :
10 K u obće. } na godinu
5 K za seljake }
ili K 5.—, odnosno K 2.50 na pol godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utužuje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h., za ostali 20 h., koji u Pull toll izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. Via Giulia br. 1. kamo neka za nasloviju svapisma predplat.

Urednik i izdavač Jerko J. Maholja.

U nakladi tiskare Laginja i dr. o Poli ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

Na početku godine!

Ovim brojem stupamo u novu godinu 1912. i naš list XLIII. svoga oblakta. Naš list, skroman po sadržaju a još skromniji po pretenzijah spada ipak među najstarije hrvatske i slovenske listove na našem jugu. Od svoga postanka nije nista mienjao na svojem naslovu ni na svojem programu. Ustrojen od najzaslužnijih muževa našega naroda, da probudi i prosvjetli skoro obumrle Hrvate i Slovence Istre, da im pripomogne do uživanja onih prava na crkvenom, školskom, narodno-političkom i gospodarskom polju, koja ih idu po temeljnih državnih zakonih i koja uživaju već odavna sretniji i mnogobrojniji narodi. Tomu je programu ostao naš list vjeran eto kroz pune 42 godine zauzimajući se sad većim sad manjim uspjehom za oživotvorenje navedenog programa. Sto nije pako uvijek uspio ili nije uspio u onoj mjeri, kako se je to možda od njega očekivalo, imade se stalno više pripisati nepovoljnim okolnostim, nego li nemaru ili nehalju muževa, koji su s njim ravnali. Razlog dosljednosti i uztrajnosti u provadjanju starog svog programa od postanka do danas treba tražiti ponajviše u pukom slučaju, što su o pravcu i smjeru lista odlučivale skoro uvijek iste osobe, ili drugim riječima, što je na upravi našeg lista bilo mnogo manje promjena, nego li to biva kod drugih listova. I ti muževi, koji su oko lista i za list radili, polekoste i sami iz najnižih slojeva našega pučanstva, kojim je list u prvom redu namijenjen. Oni znaše i upoznaše iz vlastita života i izkustva sve jade i nevolje našega naroda te im je bila prva i glavna briga, da svojoj braći svojim suzultajcima do bolje budućnosti pripomognu. Kao sinovi priprostog istarskog seljaka ostali su i u muzevnjoj dobi i u starosti svojoj bez osobitih težnja ili ambicija za sebe, imajući vazda pred očima duševni i tjelesni boljitak naše grane u Istri. Ti su muževi sve do smrti ostali vjerni uzvišenim načelima utemeljitelja i najvećeg dobročinitelja ovog lista i našega naroda u Istri.

Njihove stope nastojimo slijediti i mi — priznajemo rado — manjim uspjehom, ali nipošto manjom dosljednosti. Okolnosti su danas — to će nam priznati i onaj, koji nam i dobru volju poriče — posve druge, nego li bijahu 30—40 godina nazag. Malo vrlo malo bijaše tada onih, koji su snovali i radili, ali ti su i snovali i radili pošteno i nesebično, iskreno i otvoreno. Danas, danas imade mnogo, koji radimo, jer svako drži, da je zvan za sve, ali, da li radimo onako, kako su radili blagopokojni naši Dobriše, Karabaići, Bašijani, Ujčići i njihovi vršnjaci, moramo na žalost — barem što se nas tiče, ništa o čim govoriti. Druga su vremena i drugi su ljudi, vremena su lošija a ljudi pametniji, nu i poredniji! Na promjenu vremena ne možemo uplivati ali na promjenu ljudstva, osobito na uzgoj mladeći, budućeg

narastaja dužni su smo svi, osobito, uz vjeroučitelja i učitelja, također svi novinari da svim uzgojno moralnim sredstvima uplivamo.

Nu prije nego li hoćemo da drugoga učinimo ili da drugomu poduku dielimo, valja da se međusobno snosljivo i kršćanski susretamo, da neobješamo jedan drugomu mane na veliko zvonu, da jedan drugoga bratski, u ljubavi poduču, ako treba ukori i pokara. Nezaboravimo nikada na onu o prašću u tuđem oku ili na onu uzvišenu: *nećini drugomu itd.*

Budemo li se držali ovih načela, po njima živjeti i raditi, moći ćemo jasnim i sviellim obrazom kano savjetnici i učitelji među naše čitatelje i istomišljenike, da ih učinimo, da im savjetujemo i da ih vodimo.

Dade li nam Svevišnji zdravlja, snage i milosti, nastojati ćemo, da se držimo kod uređivanja ovog listica gorijih načela a za to se bolji uspjeh, pozivljemo sve prijatelje i istomišljenike na pomoć!

Delegacije.

Za 28. decembra 1911. bile su pozvane u Beč obje delegacije monarhije, najne austrijska i ugarsko-hrvatska u svrhu da odobre privremeni proračun za prva četiri mjeseca godine 1912. Svoju zadaću su obavile u dva dana, dne 28. i 29. decembra 1912.

Konstituiranje austrijske delegacije i izbor njezinih odbora.

Dne 28. decembra 1911. u 5 sati po podne kad se je sastala u sjednicu austrijske delegacije, javi ministar izvanjskih poslova, da je delegacija po odredbi Njegovoga Veličanstva sazvana, te pozove najstarijega člana, da ju otvori i dade konstituirati.

Barun Schweffel, kao najstariji član delegacije, otvara ju, i pozove sakupljene članove da si izaberu predsjednika. Prema predhodnom dogovoru izabire se takovim delegat Doberner, član njemačkog saveza iz zastupničke kuće. Ovdj pozdravlja i daje izabrali podpredsjednika, a takovim bi izabran grof Merweldt, iz gospodске kuće. Jedan put se bira predsjednika iz jedne druge put iz druge kuće, a tako i podpredsjednik. Kao bilježnici bivaju izabrani delegati Lang, Langenham, Spatek i Starremberg. Kao redatelji Dreher i Huber.

Iza toga izabrano se je odbore. Od naših izabrani su u financijski i peticioni odbor Dr. Čingrija, u odbor za izvanjske poslove i u Bosanski odbor prof. Spinčić u vojni odbor Dr. Korosec, koj je predsjednik istoga. Naknadno odstupio je česki agrarac Udržal svoje mjesto u Bosanskom odboru Dra Čingrija.

Sjednica financijsalnoga odbora.

Poslo zajednička vlada nije predložila ništa drugo nego suh predlog, kojim pita troškove za četiri mjeseca 1912, tu se je

sasio samo financijsalni odbor, i to od mali iza sjednice delegacije.

U tom odboru uzelo je riječ najprije ministar izvanjskih poslova grof Aehrenthal. Najprije se je pozvao na odgovore što su jih dali ministri predsjednici, jedan u Beču drugi u Pešti, glede promjena u najnovijih vojničkih krugovima. Inče ide on zatim da se uzdrži na Balkanu stanje kakvo je. Italija doista vojuje u Tripolisu, al se je obvezala čim je počela tu vojnu da neće držati u Balkan. Same Balkanske države žele da se uzdrži mir. Temelja politike da ostaju isti kao do sad. Saveznici ostaju isti sa svimi ostalimi državami smo u prijateljskih odnosajih. Austro-Ugarska stajala je u pitanju Maroka uz Njemačku. Austro-Ugarska u obće vodi i ima voditi konservativnu politiku, i to politiku mira. Za uzdržati taj treba da bude dobro oboružana, pa stoga Aehrenthal pozivlje delegaciju da glasuju za povećanje vojne sile, i to čim prije. Na te izave nije se razprela nikakva razprava, te je mogao doći do riječi ministar rata Außenberg.

Predstavio se je kao novolijka u svom govoru, a i vidilo se je i na njem da nije naučan kretati se u parlamentarnih krugovih. On je prihično na dugo i široko zagovarao nuždu povećanja vojske, i u obće oružane sile, na te napadaj na bud koega, nego za obranu svoga.

Na to je odbor stvorio predlog za četveromjesečni provizorij.

Sjednica delegacije.

Dne 29. decembra držala je austrijska delegacija svoju drugu sjednicu, jedinu stvarnu. Na dnevnom redu bio je predlog financijsalnoga odbora o četveromjesečnom provizoriju. Ureo je u razpravu izvjestitelj Dr. Grabmayer. Govorio je Dr. Korosec dokazujući potrebu oružanja proti Italiji, u koju kao saveznicu nejma vjere, nako to razne činjenice dokazuju. Govor, baš govor o cjelokupnoj vanjskoj politici izrekao je jedini Dr. Kramaf. Govorio je u smislu kao i drugih godina, proti trojnom savezu, a za čim veće približenje k Rusiji, i izjavio, da će on i njegovi drugovi Mladociši, kao i česki agrarci glasovati za provizorij. To je prvi put što većina českih delegata glasuje za proračun, makar i privremeni, zajedničkoj vladi. Dr. Čingrija izjavio je, da će glasovati proti dosljedno onomu što je učinio on i njegovi drugovi kod razprave proračuna u zastupničkoj kući. Barun Fuchs, u ime kršćanskih socijala, izjavio je, da nisu zadovoljni sa izjavom ministra izvanjskih poslova, al da će ipak glasovati za provizorij, jer to smatraju nuždom monarhije, a ne povjerenjem zajedničkoj vladi. Razni drugi govornici polemizovali su sa D.rom Kramafem naročito Rusini i jedan Poljak, pak socijalni demokrati, proti Kramafu, za to je razgovara veće približenje k Rusiji. Skoro jedino s njim polemizira također izvjestitelj koj je pak također za čim prijateljskije odnose sa Rusijom. O svemu se redovito razpravljati u odborih i

sjednicah delegacije kod redovitoga zasjedanja u februaru i marcu.

Za provizorij glasovala je velika većina delegata. Proti njemu su glasovali ili se uztegli od glasanja socijalni demokrati, dva Čeha, oba Hrvata i jedan Talijan.

Treće čitanje provizorija uzsljedilo je posle petriugruca sjednice, i posto se je u financijsalnom odboru konstatovalo, da su zaključci ugarsko-hrvatske delegacije suglasni sa zaključci austrijske delegacije.

Prema stari sjednice razpravu se je prešan preilog Dra Baerenthera i drugova, skoro svih članova delegacije, koj ide za tim da se bez odlake gradi željeznička pruga Banjaluka-Jajce.

Predlog bio je prihvaćen jednoglasno, a tako i rezolucija Ellenbogenova, koj hoće da zajednička vlada podnese do redovitoga zasjedanja spomenicu glede stanja pitanja željeznica u Bosni. Na odnosne zlostoke prigovore nastojao se je branim zajednički financijsalni ministar Burian al mu je obrana jako slabo izpala; vidilo se je krivica ili bar zagovornika krivava.

Pročitale su se i dvie interpelacije, jedna Klofačeva druga Spindčeva kao i molba radnika i nadglednika na skveru c. i kr. odjeha za opremanje, za izjednačenje njihovih plaća sa plaćami radnika c. i kr. arsenala.

Očekuje se svestrane i temeljite razprave u redovitim zasjedanjju, poslo se bude dobilo razne izvještaje, za koje su se pobrinuli delegati da jih od zajedničke vlade na dobu dobiju.

Hrvatska škola u Krku.

Mного je trebalo svladati poteškoća, prije nego li se je drugom polovicom novembra pr. god. otvorila Družbina škola u Krku. Pokusaji Talijana, da ju osuješte tvrdnjama, e u Krku ne ima Hrvata, nisu uspjeli. Ta tako su i mogli uspjati takvim patkama, kad je prema zadnjem popisu pučanstva već u samom tobat izključivo talijanskom gradicu Krku gotovo 10%, a u Krku s okolicom, naime obćini krčkoj, oko 30% Hrvata. A bilo je i naših ljudi, koji su Družbi prikazivali hrvatsku školu u Krku gotovo suvišnom, te se i ona našla u neprilici, što da uradi.

Tek kad su joj nekoi krčki rodoljublivi zajamčili, da će joj se mladrima naknaditi po mogućnosti sav trošak za norosogradnju školsku zgradu, odlučila se ova da otvori tu školu. I ne bez uspjeha. Premda je školu bilo moguće otvoriti tek mjesec i pol nakon početka školske godine, tako te su već njejoja naša djeca bila upisana u talijansku školu, ipak naša škola broji već ove godine dradesetak djece. Na godinu, ako Bog da, bit će ih i tridesetak. Eno, sva ova naša djeca u Krku bila bi prisiljena, da početno obuku primmu u tuđem im talijanskom jeziku i time nedovoljno izvrgnuta pogibelju, da se raznarode. Nego i drugi važni razlozi

vojna za hrvatsku školu u Krku. Otok
kako broji koje 22.000 stanovnika. Sest
općina otoka napućeno je isključivo hrv.
življem bez primjese ino narodnosti. Samo
građi Krk broji neko 1400 Talijana. Ali
kakovih Talijana! Skomeržići, Brusčići, Va-
silići, Marsiči, Samblići, Karabaići, Toiči,
Sokolčići, Frankovići, Sinković, Ostrogović,
Zacinović, Hodanić, Mirolići, i još mnogi
druzi, to su eto Talijani u Krku, dočim
obitelji sa čisto talijanskim prezimenima
motaše na prste prebrojiti. Kamo sreće, da
je Hrvatsku školu u Krku bilo moguće
otvoriti već pred kojih 100 godina; mnogi
od ovih naših — ića bili bi sačuvali do
danas svoju izvornu hrvatsku narodnost.
Unatoč izaknutom razmjeru pučanstva po
narodnosti, talijanski je građi Krk sijaom
svim oblastima. Nepravom, ali tako je.

Zbog one 21.000 Hrvata na otoku mo-
raju koji viši toli niza činovnici dobro po-
znavaju hrvatski jezik; moraju dakle pre-
težno biti činovnici naše narodnosti. Ipak
mnogi su se činovnici naše narodnosti
baš zbog toga nećali, da budu premješteni
u Krk, što taj nije bilo dole hrvatske
škole za njihovu djecu. Sad je i tome do-
skočeno; pa možemo pouzdanoo očekivati,
da ćemo u nedalekoj budućnosti imati u
Krku sve činovnike, koji dobro poznaju
hrvatski jezik čime će i naš jezik steći u
krčkom kotaru kod svih oblasti ono uva-
ženje, koje ga po pravu ide. Hrvatska
škola u Krku nije dakle bila suvišna već,
prieko potrebita. Protivnici su nas iz po-
četka pustili na miru, nadajući se, da škola
ne će uspjeti. Ali tek joj zamjetite napre-
dak, udariše u stare diple. Poznati krčki
dopisnik štrčasnog, Piccola* prikazuje ju
ovih dana kao navalu na talijanstvo Krka
podmećujući, da su u našoj školi djeca
s talijanskim prezimenima. Jedno jedino
dijete nosi talijansko prezime, ali i tom
jedinome dočim je majčino prezime na — ie.
Pa niti to jedino dijete nije naša škola
htjela primiti; primila ga je tek na ope-
tovne molbe njegovih roditelja i nakon
što je kotarsko školsko vijeće odobrilo nje-
gov primitak.

Proglasu na Krčane, kojim ovih dana
Doktor Pozzo-Balbi u ime nepoznatog o-
dora pozivlje sve i sva na doprinos mi-
lodara za božićnu siromašnoj djeci krčke
talijanske škole, bila je glavna svrha, da
napade i vrijeđa Hrvate u Krku i njihovu
školu. „Nezasitna proždrljivost* hrvatska*
— veli pomenuti Doktor u tom proglasu
— „počinila je otvorenjem hrvatske škole
u Krku za tudjinice atentat na tisućgodis-
nju latinu kulturu u Krku* — pak nam,
nadovravajući, podmiče, da mi mamimo
talijansku djecu u hrvatsku školu, stavlja-
jući na kućnu njihovo siromaštvo. Po
malo, Doktore! Zar su one 21.000 Hrva-
ta na otoku tudjinci ili su radje tudjinci
otoka ona zaćca talijanskih obitelji u gra-
diću Krku? Zar je pristojno od vas, Dok-
tore, da nazivljete proždrljivcima one
Hrvate, bez kojih baš vama ne bi bilo
u Krku obitanka, te biste, kad bi vas oni
napustili, morali svoju pedlovnicu zatvoriti.
Tko proždri kome, vi njima ili oni vama?
Ne znamo pak, u čemu vi nazivljete aten-
tent na vaše siromaštvo. Valjda u tom,
što smo krčanku osrijemili kao školsku po-
služnicu. Pitajte ju, da li smo ju mi na-
mamili ili nas je ona bud sama bud po-
važim i našim ljudima molila i takunjala,
da joj dademo to mjesto, e da tako do-
bije besplatan stan u školskoj zgradi. Šklo
naje nas je napokon djelo milodajca, pak
biste nam na tom morali biti zahvalni.
Srećom imade mnogo nepristranih krčkih
Talijana, kojim naša škola nije tre u o-
ku kao vama, Doktore. A niti vi sami ne
vjerujete u vlastitu tvrdnju, da naša škola
ugričava talijanske Hrvate, u Krku. Vam je
jedino bilo do toga, da u ovom proglasu
iskalte staro usudu našnju protiv Hrvata

ili niste li se možda teatralnom brigom
za siromašne učenike vaše škole htjeli pre-
poručiti za budućeg načelnika i onim va-
šim samarodajacima, koji Vas ne trpe na
općini? Mi da mamimo Vašu djecu u našu
školu? Upozorite radje one vrsanke udate
za Krčane, one Vrsane, one Baštane, onog
Dubašljana i slovenca, naše ljude u Krku,
da im se je otvorila hrvatska škola, pa
neka svoju djecu izpišu iz Vaše i upišu u
našu školu. Znam, da Vi toga ne ćete
učiniti; jer je vama do raznarodjivanja,
a ne nama. To nije bila nikada svrha
nijednoj Družbinjoj školi.

Braćo Hrvati iz svega se vidi, da su
protivnici uperili sve strijele proti novo
ustrojenoj školi u Krku, da joj podkopaju
temelje. Do nas stoji, da im to ne uspije.
Obzrom na velike Družbine potrebe nje-
koliko je krčkih rodoljuba, zajamčilo Družbi,
da će joj se milodarima nadoknaditi po
mogućnosti sav potrošak za školsku zgra-
du. Za same krčke rodoljube bila bi to
prevelika žrtva, gotovo neizvediva bez Vaše
pomoći, braćo Hrvati!

Utičemo se stoga svim rodoljubima ši-
rom Hrvatske i hrvatskog primorja, općina-
ma i korporacijama, da nam nov. god.
priteku u pomoć, eđa uzmognemo polino-
cima sačuvati Družbinu školu u Krku, taj
jedini čisto hrvatski zavod u ovom kraju.

Primosi nek se šalju Dru. Antonu Anton-
čiću, odvjetniku u Krku.

U Krku dne 22. prosinca 1911.

Za krčke Hrvate
Dr. Anton Antončić

Opaska. Već ustimenom pozivu prigode-
ce na parobrodu rado se odazvaše i do-
prinosiše za hrvatsku školu u Krku ova
gospoda: Dr. Otnar Brović i supruga
Marija u Krku K 2174; Petar Albanež
mag. farmacije u Pustolju u spomen svoje
babe Kate udove Grego u Omišlju K 10;
Dr. Anton Antončić, odvjetnik K 50; Dr.
Majnarić u Malinskoj K 308; Niko Jadr-
limić nadučitelj u Omišlju K 4; Dr. P.
i Eduard vitez Rode po K 3; Anton Fe-
retić u Vrbanju, Francić Marko, trgovac
Rijeka, Anton Škarka u Malinskoj, Kap.
Albanež u Omišlju po K 2. Najsudnjija
hvala vrlim darovateljima. Vivat sequentes!

P. S. Molimo da bar konačni progla-
s na hrv. rodoljube pretiskaju sve hrvatske
novine.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Is Sokola. Javlja se svim muškim i
ženским članovima Sokola u Puli da je u
subotu 6. t. mj. u 3. a. po podne prijawa
te se pozivlja da se svi prikazu kod pri-
jave.

Česka zabava. Česko-slovenski kovinski
radnici u Puli prireduju dne 6. t. mj. u
8¹/₂, a. u večer predstava u splezom u dvo-
radni Narodnog Doma. Uplatne cene: u
parteru 1, mjesto K 1-60, II. K 1-20, sta-
njanje 60 para. na galeriji: sjedalo 80 p.
stajanje 50 p.

Slaveni dobro došli!

Novodobni divljači. Isvistili smo u
zadnjem broju o velikoj skupštini, obdr-
žavanjoj na Stjepanje u velikoj dvorani
„Narodnog Doma* u Puli, na kojoj se je
onako otiro i odlučno prosvjedovalo proti
gospodskoj tiraniji u Puli, gdje nam naši
nazovi kulturonoosi brane otvorenih dvoj
hrvatske pučke škole, koje smo stajom lu-
besivima podigli Barloga i prigovora ne-
iznaju naši kamorati, ah bože da nadju
dijaku u maju, naci ce ju makar i sa po-
vratlom. I nadjuje dlatku i radi te
dlatke zapranite otvorenje drugu naših kro-
la Ti naši „nazovi-prosvjeditelji* mjesto

da nam do prave prosvjete pripomogu,
mjesto da nam idu u pučkoj prosvjeti
svim sredstvima na ruku, mjesto da pre-
gledaju, kad bi i bila kakva mana ili po-
griješka, na kojoj našoj novoj školi, oni
traže povećalom bilo kakvu pogriješku i
onda odgovaraju oholo i naduto: *ne do-
stojavamo Vam otvorenje ove škole!* Tako
eto postupaju s nama i s našom djecom
u gradu Puli gradške oblasti a s njima i
državne koje dozvoljavaju prvima, da rađe
s nama kano mačka s mišom. Ali kako
rekosmo, tuj su našli nekakvu makar i
prividnu pogriješku, koje se drže kao pijan
plota i nedopustaju, da otvorimo u Puli
na vlastite troškove dvije pučke škole. Nu
mi znamo za jedno drugo mjesto u Istri
za selo Materada, u općini Humak (Umag)
u sudbenom kotaru Piran, u političkom
kotaru Poreč, gdje je sagradjena posve
nova školska zgrada, gdje su izjavile sve
na to pozvane oblasti, da neimaju ništa
proti otvorenju hrvatske pučke škole, da
je sve u redu u i izvan te zgrade — pa
ipak nemuže ni tamo doći do otvorenja
naše škole — jer se tomu talijanska ob-
ćinska uprava protivi.

Oblasti su, kako rekosmo pregledale i
za otvorenje škole sposobnom pronaše
školsku zgradu u Materadi ali talijanska
gospoda na općini u Humku ne će da
izdadu dozvolu za obitavanje (mitigazione)
Bez te dozvole nemože pako biti otvoren-
nja. Sada se pita koji je razlog takovom
postupanju? Nikakav odgovaramo mi. Pr-
kas i ništa drugo negoš selamni prekos-
novoyekih talijanskih divljaka.

Škola je tu, opisano je mnoštvo djece,
koja su željna nauke, učitelj čeka bezpos-
len — i škole nedaju latinska gospoda
jer ima da bude hrvatska poduka!

I za sve to znaju naše školske oblasti
na sve to se nitko i nemisli! I to se
događa u Istri u XX stoljeću za uprave
talijanskih naših usreditelja, koji su pod
pokroviteljstvom carskog namjestnika u
Trstu!

Proglas talijanske akadom. omlad-
ne. Jucer su osvanuli po zidovima plakati
talj. istar. akadem. omladine, kojima pro-
svjeduju proti namijenom premještenju
hrv. učiteljska iz Kastrva u Pulu ili Pazin.
Naravno da u tom proglasu imade obi-
nih talijanskih neistina, kojima se nemože
oteti ni talijanska akadem. omladina kao
n. pr. „neporušivi talijanski karakter gra-
da Pule“, napadaju na nas Hrvate, nedo-
stojno akademске usladeži itd.

Mi poručujemo i talijanskoj akadem.
omladini, da mi Slaveni imamo kud i kamo
većega prava na Pulu nego li ono parod-
padnika i prodanaca n. pr. na Lovran, Kan-
fanar, Tinjan, Mošćenice i sl. Mi Hrvati
i ostali Slaveni došli smo isto tako u Pulu
kao i Latini sa raznih strana, pak ako
gospoda Latini zahtjevaju pravo na Pulu
po svojoj latinskoj koži, ne sliedi iz toga
da im mi moramo dodleći ledja da uda-
raju po nama kako hoće. Nama je draža
naša kuža nego njihova, a Latini nisu
ništa bolji ni viši od nas, pak imamo
pravo i mi na kulturni razvitak u Puli
stoput više od njih jer nosimo i veće te-
tele.

Zagonetka. Tko bi nam znao protu-
mačiti, zašto Rovinj, bive najveće mje-
sto u Istri, grad tve industrije i trgovine,
sjedište okružnog suda, trgovacke komore,
sa 13 tisuća stanovnika, nema nego samo
jednu jedinu pučku školu u nevolnoj sta-
roj kućebni a nema nikakve druge sredi-
nje škole, pa niti jednog jedinog dječjeg
zabavista, dok Pula ima 4 monumentalne
zgrade pučkih škola općinskih, gdje se
djeci daju i objedi, 2 guanozije, pokrajn-
ski skupi licej, gradjansku, realnu, obrt-
ničku školu i bezbroj dječjih zabavista.

Zašto je Rovinj, koji pliva više od
Pule tako mačuhinski zapušteno a Pula
tako kraljevački obdarena?

Ako pitat kamoracke perjamece oni ce

ti se još hvaliti, koliko se za prosvjetu
puka brinu iz čiste ljubavi pravu kulturi
i napredu.

U tu kamoracku ljubav za kulturu ne
će nitko vjerovati, jer kako to onda da
te ljubavi u imućnijem Rovinju nema a
u Puli ima, premda su i u Puli na vlasti
Rovinjezi a svakako pak amo i tamo si-
novi veleslavne dvatisučetne kulture? A
kako je to ovdje velika talijanska briga
za prosvjetu puka a u slobodnoj i bog-
tjoj Italiji nalazimo najzapašene, najdiv-
je i najignoratnije žiteljstvo na svijetu.

Je li tako po ođio?

Da se ne muče čitatelji, ovo jednostav-
nog odgovora. U Rovinju nema talijanskih
škola jer u Rovinju nema Hrvata! Ako
bi ih se nekoliko stotina nastanilo, pro-
vćale bi škole i dječja zabavista kao u
Puli. A sve to naravno u ime talijanske
brige za kulturom. Za odnarodjivanje hrv.
djeece? Bože sačuvaj.

U istinu velika je talijanska ljubav za
kulturom. To nam pokazuje Verbicarò i
Tripolis.

Lošinjski kotar:

Iz Cresu: Božićnica koju su na Stje-
panje priredila djeca naše družb. škole,
sa pjevanjem, deklamacijama, predstavom
i prekrasnim božićnim drveom, ispala je
tako krasno, da i ako smo se u prvijam
godinama divili našoj dječici, osobito
onoj iz dječjeg zabavista, to smo ove go-
dine baš odijeljenim pitali jedan drugoga
kako je mogla naša vrijedna učiteljca za-
bavista gljeca: Ljuba Saganić iz naše
Martinšćine, su preko devedesetoroce dro-
bnih mališa, onakva šta proizvesti! Gospi-
dijca bila je od dubkomo pune dvorane,
osobito lurnih majka, pljeskom i usbitnim
povicima, po tri puta izazvana na pozor-
nicu! — Škoda što su ostali gg. učitelji
bili ovih božićnih blagdana odsutni iz Cre-
su, ali i njima ide osobita hvala, što su
se, usprkos raznum neprilikama, rad ne-
stalice učitelj. osoblja, upravo opostenili
a sa neodčekivanim ispadkom, ove mi-
lošjetne zabave — a osobito g. ravn. učitelju
Blečiću, koji je sa svim tim božjim
darom upravljao i razdragano mlađež re-
dio. Mora se još zahvalno spomenuti naše
učenice iz nastavnog tečaja, koje su išle
od kuće do kuće sabirati milodare, da što
ljepše i bogatije ukrase svoje božićno
drve sa darovima siromašnjoj djeci naših
hrvatskih škola!

Imade ih, hvala Bogu oko 350 ped
družbinim krovom! — Žvila Družba, na-
prijed za i uz Družbu!

Lošinj-mali. Dne 22. prosinca 1911.
priredili su mališi zabavista Družbe svoju
božićnicu, koja je bila upravo prehepa —
uspjela do mjere koju tako malena djeca
postići mogu. Tesko bi bilo reći, što je
najljepše bilo, ili kadno svi postije mo-
litvice pozdraviše goste deklamovkom pje-
micom: ili „Mladu Istranka“ što no liepo
krasnolovi Katica Seršić ili skladno pje-
vanje „Lijepa naša“. Nečobdija bio je
dobar a igre izvedene su drazesno.

Pozornica je more — upravo krasno.
„More* i „Istranin moru* Milica Martino-
lić i Matko Poljančić krasnoslove tako liepo
ganute do suza — prem je uspjela nar-
nosnja male Lošinjke izazvala buru smi-
ljeha. Kruna svemu bi predstava sa pet
lica „Dobro djelo* izvedeno vrlo dobro.
Živa slika bar. andjele te svi darovi bijahu
vrlo lijepe. Zahvalnica, koju izreče Milica
Martinolić govornica je sreću darovateljca, te
l ja s njom zaključujem: Sto put hvala
Bog Vam plati! Žvili mališi zabavista

Voloski kotar:

Božićnica u Božićničkoj Družbi Na
Stjepanje dne 20. prosinca 1911. imala

su djeca naše pučke škole liepu i vrlo uspjela zabavnicu hoćinog drveca.

Bio je to opet jedan veliki događaj za naše mjesto i okolici. Mnogi, koji su bili vidjeli prvu ovakovu zabavnicu, što su ju bili lanjske godine priredili, željno su oče kivali dan i uru, kad će i opet vidjeti nešto liepoga i dragoga, a oni pak iz okoličice i iz mjesta, koji nisu još nikada vidjeli štogod takova spravljali su se u velikom broju na zabavu, i tako nije čudo, da je odbor od naših vrednih i delavih Dražana imao pune ruke posla da sve pripravi i da nadje mjesta za silni svijet koji će na zabavu doći. A dobro su ti naši ljudi i lijepo sve pripravili u školskoj sobi: i stolice, i sjedala, i stajanja, i pozornicu, i u obće sve su tako liepo uredili i pripravili, da im to mora svaki priznati. Školska se je soba one večeri dubokom napunila, bila je tako krcata, da ne bi ni novčić mogao bio pasti na pod, kad bi ga bio tko bacio sa pozornice. A koliko njih je moralo izvana gledati? A koliko njih nije došlo, a došli bi bili da se nisu bojali da će ostati bez mjesta? Tu se je najbolje pokazalo, kako je od velike potrebe u Dragi jedna velika dvorana, u kojoj će se moći narod skupiti u ovakovih zgodah. A što da rečem pak o samoj zabavi, o njezinom programu i izvođenju pojedinih točaka? Toga bi trebalo mnogo pisati, a teško bi bilo sve reći i opisati, nego morao bi bio čovjek tamo biti, da vidi kako je to bilo i što se dade učiniti, kad se hoće.

Sve točke programa, a bilo ih je 18, izvela su djeca tako točno i precizno, da bi im mogla mnoga društva zavidna biti na tome. Osobito deklamacije: „Mali Jovo“, „Turko psina i Mrkodin vučina“, pa prosvjedom k slobodi* liepo i dobro su bile izvedene. A šaljive deklamacije, „Ciganin hvali svoga konja“, „Mis“, „Buha i muha“ izazvale su buru smijeha a govorio ih je mali jedan prvi — rodjeni deklamator. Liepa igrlica „Božično drveće“, sastavljena prigodno od g. učitelja, bila je dobro izvedena pa je mnogome oku izazvala suzu. Sve — sve bilo je dobro i liepo izvedeno tako da se nemože nego pohvaliti djecu i njihovog učitelja i učiteljicu.

Čast takovim učiteljem, a narod i djeca bit će im uvijek zahvalni i harni na trude i nauku.

Analifabetki tečaj u Voloskom. „N. radn. organizacija za volosko-opatijski kotar“ koni obdržavati u vlastitim prostorijama u Voloskom tečaj za nepismene. Umjeljavaju se stoga gg. poslodavci, da izvole sve kod njih zaposlene radnike upozoriti na tu prigodu, gdje će se u oči svatko, bez svakog gubitka vremena, besplatno naučiti čitati i pisati. Tečaj nije namijenjen moguće samo za članove „N. R. O.“, već za sve analifabete slavenske narodnosti, bili ovi stari ili mladi, muški ili ženske, iz koje god pokrajine. A da se polazak te „škole“ omogući baš svakomu nepismenom u Voloskom, Opatiji i Praluci, g. će „učitelj“ stajati na raspolaganje „učenicima“ svakog dana od 6—10 s. večer, a na nedjelje i svetke čitavo dopodne. Kroz ovo vrijeme naći će svatko sat vremena da može prisustvovati tečaju; ako ne svaki dan, a ono barem svaki peti ili osmi dan.

Tečaj će se otvoriti, netom što se bude tajniku „N. R. O.“ g. Ivi Mogofoviću u Voloskom priglasilo barem 5 polaznika. Nadamo se, da će svi gospodari uputili svoje nepismeno radništvo i služinčad na taj tečaj, pačo da će ih prisiliti na polazanje istog, svicima, da time prave jedno od najvećih dobroćinstava naprama bližnjemu, da podava u vid shjepima kod zdravih očiju.

Napried za prosvietu, kojje temelj leži na pismenosti!

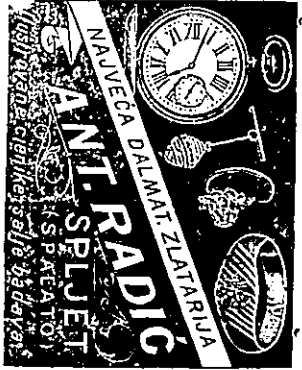
Razne primorske vesti.

Pregovori za saziv istarskog sabora. Prošli subotu vodili su se kod Namjestništva u Trstu ponovno pregovori za sposobnost rada istarskog sabora izmedju puozdanika hrv.-slov. i talij. stranke. Ti pregovori nisu ni tog dana doveli do uspjeha, te se zaključilo, da se imaju nastaviti danas dne 4. t. mj.

„Austro hrvatsko parobrodarsko društvo“ javlja da sa 1. siječnjem 1912 otvara novu prugu Vrbovik Selo-Crikvenica-Rieka, i da na pruži Rieka-Lošinj-Rab, parobrod neće pristajati od sele u Rabu. Poblizje u oglasu.

Sretnu novu godinu!

želj
svim svojim cij. gostovima
kavanar Narodnog Doma
Grgo Bazletić.

Seljački posjed u občini Lovran. srednje veličine sa kućem, vinogradom i šumom prodaje se uz povoljnu cijenu. Poblize informacije mogu se dobiti u pisarni Dr. K. Janežića i Dr. I. Postića u Voloskom.

Petrove kapijice.

Dozvolom vis. kr. zem. vlade stavljen u promet lijek najnoviji i po liječničkim stručnjacima najboljan protiv svima bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i sluznice.

Sastavljen je od samih svjetlih sokova, biljka korenja, te se preporuča svakome, koji boluju od slabe probave, raznih boli i grčeva želudca i u crijevima. Pomaze svakom u proli slaboj probavi, mučnini, kroničnom zatvoru želudca i crijeva, Umiruje živce i okrepljuje cijeli organizam.

Uzima se 2-3 puta u danu s lijekom. (Vidi fr.)

FR. SULLERA
ZAGREB, Vlaška ulica .

OLOVKE
u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u tiskanu Baginja i drug. u Puli ulica Giulia 1. uz cenu od 2 do 10 para.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.
Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

Jeftino češko perje za postelje.

1 kilo sivo čihano K 2, bolje K 2.40, polubiele K 3.60, prima pahuljice K 6, najfinije K 7.20, najbolja vrst K 8.40, Pahuljice sive K 8, biele K 12, najfinije prsne pahuljice K 14.00, Gotove postelje iz gustog crvenog juleta, 1 tušan 150x110 cm po K 10, 12, 15, 18, 21; 200x140 cm po K 15, 18, 21; i vanjski 80x58 cm po K 3, 3.50, 4; 90x70 cm po K 4.50, 5.50, 6; trokornađni štranci iz strune za 1 postelji od K 27, bolji K 33. — Razaslije franko pouzrećem od K 10 napried. Dozvoljena promjena; ako se nevidja, vraća se novac. Uzorci i cijenici budava.

Artur Wollner, Lobes, 259
kod Pliznja (Česka).

„CROATIA“
osiguravajuća zadruga u Zagrebu.

Utemeljena godine 1884.

Povjerenik za Pulu i okolicu: Lacko Križ u Puli.

Centrala: Zagreb, u vlastitoj palači, ugao Marovske i Preradovićeve ulice.

Podružnica u Trstu, via del Lavatoio br. 1. II. kat. Telefon br. 2594.

Glavna zastupstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Rijeka i Sarajevo.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeće vrste osiguranja:

- I. Na ljudski život:**
 - osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti,
 - osiguranja miraza,
 - osiguranja životnih renta;
- II. Protiv štete od požara:**
 - Osiguranja zgrada (kuca, gospodarskih zgrada, tvornica),
 - Osiguranja pokretnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.),
 - Osiguranja poljskih plodina (žita, sijena i t. d.);
- III. Staklenih ploča protiv razlivanja.**

Zadružna imovina u svim odjelima iznosi K 2,319,068-21
Od toga temeljna glavnica K 800,000—
Godišnji prihod premije s pristojbama K 1,221,748 41
Ispalacene odstete K 4,323,268-44

Sposobni posrednici i akviziteri namještuju se uz vrlo povoljne uvjete.

Družbine svieće!

Preuzeo sam zastupstvo za Istru stearinskih svieća od kojih dobiva korist družba sv. Cirila i Metoda za Istru. Od ove godine unapried imam u zalihii shedeće tri vrste:

- LADA* najbolja vrst stear. svieća a K 30— po 100 zamota.
- DANICA* druga vrst a K 15— po 100 zamota
- YESNA* treća vrst a K 5— po 100 zamota

Cijene zamotnica te poltavno na kolicima ili parobrodo i Pulu, uz platvo sa 2%, popusta im na 10 i višećia paketa.

Lacko Križ - Pula

Austro-hrvatsko
parobrodarsko društvo na čišćice u Puntu.
Ravnateljstvo u Puntu.
Vlastito odpravnništvo na Biecl, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red
vrijedi od 1. siječnja 1912. do opozira.

Pruga: Punat-Rijeka.

Swaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Swaki dan
prje podne				po podne
5.45	odl.	VPUNAT	dol.	4.50
6.—	dol.	Krk	odl.	4.35
6.10	dol.		dol.	4.25
7.—	dol.	Glavotok	odl.	3.40
7.05	dol.		dol.	3.35
7.35	dol.	Malinska	odl.	3.05
7.45	dol.		dol.	2.55
8.30	dol.	Omišalj	odl.	2.10
8 85	odl.		dol.	2.—
9.30	dol.	RIJEKA	odl.	12.55

Uvjetno pristajanje u Njivicama i Torkolama.

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.

Swaki Utorak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Swak Poned. Srijeda subotu
prje podne				po podne
4.30	odl.	VHaška	dol.	6.10
5.40	dol.	Punat	odl.	5.—
5.45	odl.		dol.	4.50
9.30	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjetno pristajanje u Staroj Baški.

Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Lošinjvrel i Rab

Swaki Nedjelja	Odl. i Dol.	POSTAJA	Dol. i Odl.	Swaki Nedjelja
prje podne				po podne
7.35	odl.	VRIEKA	dol.	9.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	8.45
8.20	dol.		dol.	8.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	8.15
8.45	odl.		dol.	8.10
1.12	dol.	LOŠINJVELI	odl.	3.30

Uvjetno pristajanje u Malomlošinjluaka sv. Martin.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab

Swaki Cetvrti	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Swaki Cetvrti
prje podne				po podne
7.35	odl.	VRijeka	dol.	7.30
8.10	dol.	Opatija	odl.	6.45
8.20	odl.		dol.	6.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	6.20
8.40	odl.		dol.	6.10
12.30	dol.	Rab	odl.	2.30

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Petak Utorak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda Subota
prje podne				po podne
6.35	odl.	VRijeka	dol.	5.—
7.10	dol.	Opatija	dol.	4.25
7.20	dol.		dol.	4.15
8.40	dol.	Beu	dol.	3.55
8.50	dol.		dol.	2.45
9.40	dol.	Merag	dol.	1.55
9.50	dol.		dol.	1.45
10.20	dol.	Krk	dol.	1.35
10.30	dol.		dol.	12.55

Pruga: Vrbnik Sv. Marak-Silo-Crikvenica

Swaki dan	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Swaki dan
prje podne				po podne
8.20	odl.	VVrbnik	dol.	4.30
8.45	dol.	St. Marak	dol.	4.15
9.20	dol.		dol.	3.20
9.40	dol.		dol.	3.—
9.50	dol.		dol.	2.50

Pruga: Crikvenica-Rieka

Najbolji česki izvor!

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro odihano 2 K; belje 2-40 K; prva vrst polusvjetlo 2-80 K; bijelo 4 K; bijelo, pahuljasto 5-10 K; 1 kg najbije, kao snieg bijelo, odihano 6-40 K, 8 K; 1 kg pahuljica, sivo 6 K, 7 K; bijela fine 10 K; najbije prsne pahuljice 12 K.

Gotovi kreveti

iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog nankinga, 1 pokrivač, 180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 jastucima, svaki 80 cm dug, 58 cm širok, napunjen s ovim, sivim, vrlo trajnim i pahuljastim perjem 16 K; polu pahuljica 20 K, pahuljice 24 K; pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 3-50 i 4 K. Razdijele se pouzecom počam od 12 K franko. Roba se zamjenjuje ili uzimlje za drugo franko; ako se ne dopade vrata se novac. — Cijenici budava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Šumava.

Ljekarnika **A. THIERRY-a** balsama

Jedino pravi su zelenom duvnom kao zaštitna marika. Zakonom zaštićeni.

Svako patvaranje, oponašanje i preprodaja drugih balzama sa zavarava jućom markom prgoni se kaznom po suda i strogo kazni. — Djeluje sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa disala, kašlja, izbacivanja, promuklosti, kataru grla, prsobilje, bolesti pluća, posebno kod influenca, bolesti želudca, upale jetara i slezene, pomanjkanja stolice, zubobolje i ustnih bolesti, trganja zglobova, opekliina, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1 ili 1 vel. posebna boca K 5/60

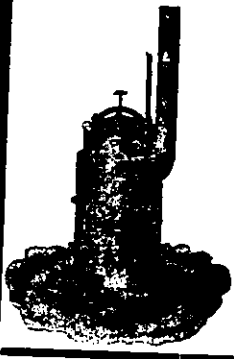
Thierry-eva centifolijska mast

sjegurna i stalna ljekovitog djelovanja kod rana, oteklina, ozleđa, upala, abscesa odstranjuje sva strana tjelesa, koja su došla u tjeelo pa često predusredne operacije, koje su sa bolima skopčane, ljekovita kod još tako starih rana. 2 posude stoje K 3/60.

Izvor: Ljekarna „K Anđelu čuvaru“ A. THIERRY-a u PREGRADI, Hrvatska. — Doliva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarn. drogerijama.

ALFA

brzi strojevi na paru za krmu su najbolji!

Novi popravljivi sustav!
Čvrsta izradba potpunoma iz kovanoga željeza i željezne ploče!

Treba se čuvati od jeftinijih i lošijih tvorina iz ljevanog željeza!

Zahtijevajte cjenike!
Dionička zadruga Alfa Separator, Beč XII/3.

L. STEFFANUTTI - PULA

Skladište pokućstva, zrcala, slika itd.

Nemogući u ovo kratko vrijeme rasprodati svu zalihu pokućstva, dorenesi smo naše skladište pokućstva, zrcala, slika itd. u VIA KANDLER br. 26. Javljujuć to vrlo pošt. občinstvu zahvaljujemo na susretljivosti i podrzi kroz 44 godine, te se preporučamo i nadalje naklonosti i dosadanjoj susretljivosti obećavajuć poslužiti pošt. občinstvo u gradu i pokrajini sa svom točnošću dobrom i solidnom robom te umjerenim cijenama.

TVRDKA L. STEFFANUTTI.

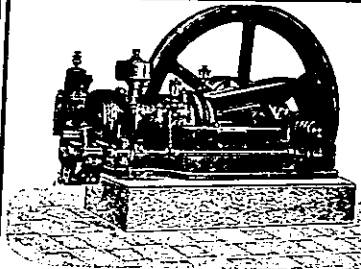
Svim našim cij. mušterijama!

Častimo se ovime saopćiti, da smo glavno i isključivo zastupstvo naše na glasu poznate i odlikovane tvornice za Trst, Gorleu, Gradišku, Istru i čitavu Dalmaciju, predali uglednoj tvrdki:

LENTIĆ & MANCE, TRST

pa Vas molimo, da se izvolite za Vaše potrebe obratiti na spomenutu tvrdku, putem koje će svi Vaši cij. nalazi biti sa svom mogućom pospješnošću i solidnošću izvršeni.

Preporučamo se i bilježimo sa stovanjem
Grubić & Pfeifer, Beč XII/3
nagrađena tvornica kemčkih proizvoda i jedini proizvođačelji sjajnog laštita „MASTIN“ Družb e.

NAJBOLJI NAMJESTAJI SNAGE

kao motore na plin (gas), benzina, žesto, kameno ulje za obrtničke, poljodjelske i električne namjestaje snage, dalje namjestaje na mršavi plin proizvođača:

DRAŽDANSKA TVORNICA MOTORA

na plin i. d.
(A. G. Dresdner Gasmotorenfabrik vormals MORITZ HILLE, DRESDEN)

najveća specialna tvornica Evrope

Glavuo i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja:

Tehnička poslovnicu:

EMANUEL KRAUS,

TRST, Via San Nicolo 2/b.

Dobiva u se potpune opreme za obrtnička i industrijalna poduzeća

Cijenik na zahtjev besplatno i bez poštarine.

Dopisivanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.

Reštauracija Narodni Dom u Puli.

Podpisani časti se objaviti poštovanom općinstvu Pule i okolice te p. vojničkoj posadi, da je sa 1. jenara t. g. preuzeo u vlastito vodstvo

Reštauraciju Narodni Dom u Puli.

koju će preurediti sasna na novo i obskrbiti dobrim domaćim istarskim i dalmatinskim i drugim desertnim vinima atočiti Dreherovo Export-pivo, te skrbiti da se bude uvijek dobilo svježe toplo i mrzlo jelo, što sve će biti uz jeftinije ciene nego li do sada, tako n. pr. piva će se točiti po 56 para litar. — Preporučujuć se našem rodoljubnom općinstvu za što mnogobrojnij posjet, zahvaljuje ovime ujedno svojim dosadanjim gostima na obilnom posjetu u nadi, da će mu i u novoj reštauraciji sačuvati svoju naklonost.

Veleštovanjem

Ćiril Rak.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrana zadruga na ograničeno jamčenje

Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Svim našim volecijenjenim mušterijama

želi

Sretnu novu godinu

Tiskara, knjigovežnica i papirnica

Laginja i drug

Pula, ulica Giulia 1.